

Balls de bastons

Sant Quintí de Mediona

Ubicació

Comarca: Alt Penedès

Coordenades:

Latitud: 41.46212

Longitud: 1.663

UTM Est (X): 388344

UTM Nord (Y): 4590921

Classificació

Número de fitxa 08236 - 111

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Música i dansa

Estil / època: Contemporani

Segle XIX-XX

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Científic

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa Maria Camp

Data de registre de la fitxa: ds., 23/09/2000 - 02:00

Descripció

Diferents danses amb bastons que es ballen a Sant Quintí. Es tracta d'una variant de ball que combina la picada forta pròpia de les poblacions costaneres amb la rapidesa de les poblacions d'interior. El repertori actual està format per deu peces: el Xotis, el Rotllet, la Contradansa, les Roses, la Farrenca (on els cops de bastó són molt forts), les Corrandes, l'Airosa (vistós i de difícil execució), l'Hereu Riera, el Nou i La Paça (comença lent però va adquirint velocitat fins a assolir una rapidesa espectacular). La coreografia, extreta en bona part de les investigacions de Joan Amades, consta d'uns passos base que es van repetint i allargant. La

música, d'origen incert, l'interpreta un flabiol que marca el ritme i el compàs. Aquest flabiol és una peça única, feta de cel·luloide per Charles Ullman, i no se'n coneix cap altre d'igual arreu de Catalunya. El vestuari consisteix en una camisa blanca amb l'escut, faixa, faldilles, pantalons fins sota els genolls, picarols i espadenyes blanques. Normalment ballen vuit bastoners, però també es poden anar incorporant balladors de quatre en quatre, fins a ser dotze, setze o fins i tot, en alguns casos, trenta-dos balladors alhora. Es balla per Festa Major i en algunes actuacions fora del poble durant l'any.

Observacions:

Informació oral facilitada per Antoni Pujadó

Història

La primera referència escrita data del 1858. A principis de segle XX, fins l'any 1911, hi havia dues colles bastoneres, la jove i la vella. Després d'uns temps difícils, l'any 1944 es van renovar totalment els membres de la colla, i l'any 1981 s'hi incorporen dones i es forma la colla infantil. En els seus inicis, el repertori incloïa dotze balls. Avui són deu, dos dels quals creats modernament. Antigament, junt amb el flabiol hi havia un acompanyament de violí. També s'ha modificat lleugerament el vestuari, que fins la Guerra Civil incloïa una senyera per corbata i un mocador. L'any 1982 es va batejar una plaça del poble en honor al ball de bastons: la Plaça dels Bastoners.

Bibliografia

ARGEMÍ, Xavier; SADURNÍ, M. Teresa; SERRA, Joan: Sant Quintí de Mediona. Sant Quintí de Mediona, 1999, pp 412-414.

Fulletó de la Trobada Nacional de Bastoners de Catalunya a Sant Quintí de Mediona. 17 de juny del 2000.
Fulletó dels Bastoners de Sant Quintí de Mediona. Abril 1982.

.

